

บันทึก

เรื่อง กระทรวงคมนาคมขอทำความตกลงให้การรถไฟแห่งประเทศไทย

ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ สร.๐๔๐๓/๑๘๖๐๑ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๑๒ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นตามความประสงค์ของกระทรวงเกษตร ในปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่กระทรวงคมนาคมขอทำความตกลงกับกรมป่าไม้ตามมาตรา ๔๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ให้การรถไฟแห่งประเทศไทยได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ ว่า ตามบทบัญญัติของมาตรา ๔๒ (๒) กรมป่าไม้จะตกลงกับกระทรวงคมนาคมได้เพียงใดหรือไม่ ทั้งนี้ เพราะการรถไฟแห่งประเทศไทยมิใช่ทบวงการเมือง

เรื่องนี้เมื่อมีข้อเท็จจริงว่า กระทรวงเกษตรได้รับแจ้งจากกระทรวงคมนาคมว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยประสบปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๓ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งกำหนดว่า

มาตรา ๔๐ ผู้ใดนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่เข้าเขตด่านป่าไม้ ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านป่าไม้นั้นโดยแสดงใบเบิกทางกำกับไม้หรือของป่า หรือหนังสือกำกับไม้แปรรูปที่นำมานั้น แล้วแต่กรณี ภายในกำหนดห้าวันนับแต่วันที่เข้าเขตด่านเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบและอนุญาตเป็นหนังสือให้ผ่านด่านได้แล้ว จึงให้นำไม้หรือของป่านั้นไปได้

การอนุญาตนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติโดยมิชักช้า

มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้ผู้ใดนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ผ่านด่านป่าไม้ในระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นหนังสือ

จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว การรถไฟแห่งประเทศไทยต้องประสบกับความยุ่งยากในการเดินรถของขบวนรถไฟที่ต้องใช้ฟันเพราะเกิดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติในการนำฟันลำเลียงขึ้นใช้บนรถจักรเพื่อทำขบวนไปตามเส้นทางรถไฟ กระทรวงคมนาคมเห็นความจำเป็นและเพื่อให้การรถไฟแห่งประเทศไทยปฏิบัติผิดกฎหมาย จึงขอให้กระทรวงเกษตรพิจารณาผ่อนผันให้กระทรวงคมนาคมในฐานะเจ้าสังกัดของการรถไฟแห่งประเทศไทย ทำความตกลงกับกรมป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๔๒ (๒) ซึ่งกำหนดว่า

มาตรา ๔๒ บทบัญญัติแห่งสองมาตราก่อน มิให้ใช้บังคับในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีข้อกำหนดอย่างอื่นในสัมปทาน ใบอนุญาตหรือใบเบิกทาง

(๒) เมื่อทบวงการเมืองใด ได้ตกลงกับกรมป่าไม้ไว้เป็นอย่างอื่น

(๓) เมื่อเป็นการกระทำของผู้ได้รับอนุญาตทำการเก็บไม้ไหลลอยได้เก็บไว้เพื่อส่งไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำสถานีตรวจรับและรักษาไม้ไหลลอยตามความในพระราชบัญญัตินี้

กระทรวงเกษตรได้ส่งเรื่องให้กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว กรมป่าไม้สงสัยว่า กรมป่าไม้จะตกลงผ่อนผันให้กระทรวงคมนาคมในฐานะเจ้าสังกัดของการรถไฟแห่งประเทศไทยเว้นการปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้เพียงใดหรือไม่ เพราะการรถไฟแห่งประเทศไทยมิใช่ทบวงการเมืองตามที่พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ กำหนดไว้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงเกษตร ผู้แทนกระทรวงคมนาคม และได้พิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตลอดแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๑๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๐๖ ได้กำหนดให้กระทรวงคมนาคมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการคมนาคม ฉะนั้นกระทรวงคมนาคมย่อมจะตกลงกับกรมป่าไม้ตามมาตรา ๔๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้ ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการคมนาคมซึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงคมนาคม

นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔ ปรากฏว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินธุรกิจอันเกี่ยวกับการขนส่งตามมาตรา ๖^๒ มีอำนาจที่จะกระทำการต่างๆ ตามที่กำหนดไว้และอำนาจที่จะกระทำการในส่วนหนึ่งที่สำคัญก็คือ รับขนส่งคนโดยสาร สินค้า พัสดุภัณฑ์และของอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการรถไฟตามมาตรา ๙^๓ ซึ่งจะเห็นได้ว่าอำนาจและหน้าที่ของการรถไฟแห่งประเทศไทยในส่วนสำคัญก็คือเกี่ยวกับการขนส่งซึ่งเป็นกิจการส่วนหนึ่งของการคมนาคมนั่นเอง

เมื่อกระทรวงคมนาคมมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการรถไฟแห่ง

^๑ มาตรา ๑๕ กระทรวงคมนาคมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการคมนาคม

^๒ มาตรา ๖ ให้จัดตั้งการรถไฟขึ้น เรียกว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) รับโอนกิจการของกรมรถไฟจากกรมรถไฟ กระทรวงคมนาคม

(๒) จัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของกิจการรถไฟเพื่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชน และดำเนินธุรกิจอันเกี่ยวกับการขนส่งของรถไฟและธุรกิจอื่นซึ่งเป็นประโยชน์แก่กิจการรถไฟ

^๓ มาตรา ๙ ให้การรถไฟแห่งประเทศไทยมีอำนาจที่จะกระทำการต่างๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) รับขนส่งคนโดยสาร สินค้า พัสดุภัณฑ์ และของอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการรถไฟ

ฯลฯ

ฯลฯ

ประเทศไทยตามมาตรา ๒๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒ และการรถไฟแห่งประเทศไทยต้องประสบกับความยุ่งยากในการเดินรถของขบวนรถไฟที่ต้องใช้พื้นที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า กระทรวงคมนาคมย่อมทำความตกลงกับกรมป่าไม้ตามนัยมาตรา ๔๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ผ่อนผันให้การรถไฟแห่งประเทศไทยได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ ได้ เพราะเป็นหน้าที่เกี่ยวกับการคมนาคม ซึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงคมนาคม

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

^๔ มาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อประโยชน์ในการนี้สั่งให้การรถไฟแห่งประเทศไทยชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำใด ๆ ซึ่งขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินงานได้